

GREENPEACE

Mezinárodní konference OSN o ochraně klimatu

Cancún 2010

Požavky české Klimatické koalice, listopad 2010

"Změna klimatu nezmizí pryč. Rizika - a náklady - v případě nečinnosti rostou každým rokem. Čím více budeme otálet, tím více budeme muset zaplatit - v podobě ztracených příležitostí, zdrojů a životů. "

Ban Ki-moon, generální tajemník Spojených národů, červenec 2010

Ekologické, rozvojové a humanitární organizace po celém světě požadují, aby výsledkem jednání v mexickém Cancúnu byl významný krok směrem k uzavření spravedlivé, ambiciózní a závazné globální dohody na summitu v Jižní Africe v příštím roce. Bez účinné celosvětové spolupráce nebude možné zamezit katastrofickým dopadům klimatických změn.

České nevládní organizace sdružené v Klimatické koalici žádají zástupce České republiky, aby na jednání v Cancúnu prosazovali **dosažení shody ve všech důležitých politických oblastech a schválení jasné vize pro jednání v příštím roce včetně způsobu, kterým bude nová globální dohoda o ochraně klimatu uzavřena.**

V Cancúnu by česká delegace měla konkrétně podpořit:

- Dohodu průmyslových zemí, že do roku 2020 sníží emise skleníkových plynů celkem **o více než 40 %**. Pokud se na tom neshodnou, měly by uznat rozdíl mezi zamýšlenými závazky a doporučením založeném na vědeckých poznatcích, a dohodnout se, jak své závazky v příštím roce zvýší.
- Závazek, že všechny průmyslové země do roku 2012 připraví vlastní **Národní strategii bezuhlíkové budoucnosti** (Zero Carbon Plan). Nedílnou součástí snižování domácích emisí je přitom nárůst energetické efektivity a úspor energií, který by měl být zakotvený v odpovídající legislativě (například pro země EU-27 Směrnice EPBD a její implemetace v národních státech).

- Schválení kontrolních mechanismů pro kvantifikaci dosaženého snížení emisí v rozvinutých zemích, : aktivity vedoucí ke **snížení emisí musí podléhat účinnému měření, vykazování a ověřování (MRV)**. Srovnatelná kontrola musí platit také pro Spojené státy americké.
- Přijetí pravidel, která zajistí, aby nová dohoda o ochraně klimatu byla co nejučinnější: ekologické organizace prosazují, aby jednotlivé státy plnily své závazky snižováním emisí na svém území, nikoli započítáváním emisních **kreditů z lesního hospodářství (LULUCF)** nebo pomocí emisního obchodování. Rozhodnou-li se vlády tyto možnosti zachovat, tak musí stanovit přísná pravidla. V případě emisního obchodování, jde především o omezení možnosti použít nadbytečné emisní jednotky (AAU) ze současného kola také v příštím období. Skutečnost, že kvůli ekonomické krizi došlo ke snížení emisí nesmí vést k vyššímu znečištění v následujících letech.
- Vytvoření mechanismu, který podpoří vhodné aktivity na snižování emisí v rozvojových zemích (**NAMAs**) a propojí je s finanční podporou z rozvinutých zemí. Přijetí závazku rozvojových zemí, že budou tímto způsobem snižovat emise skleníkových plynů.
- Uzavření dohody o **zastavení odlesňování a degradace pralesů** do roku 2020 a přijetí základních zásad pro ochranu pralesů, jako je například zajištění ochrany biologické rozmanitosti a práv domorodých obyvatel.
- Vytvoření **Klimatického fondu** (Climate fund), který by spravoval dlouhodobé finanční zdroje a umožnil přímý přístup k finančním prostředkům, a ustanovení řídicího mechanismu, který bude **transparentní, regionálně vyvážený a který zajistí, že strany Úmluvy budou rozhodovat o strategii, programových prioritách a kritériích způsobilosti**.
- Vytvoření **Výboru pro adaptace** (Adaptation Committee) ke koordinaci aktivit v rozvojových zemích a budování jejich kapacit na přizpůsobení se dopadům změny klimatu, včetně zajištění dostatečné technické a finanční podpory pro činnost tohoto výboru.
- Přijetí **mandátu pro stanovení právní formy** výstupu konference v JAR v příštím roce. Minimálně by tento mandát měl zahrnovat druhé období závazků pod Kjótským protokolem, a současně závazek v rámci jednání pod Úmluvou ohledně srovnatelného zapojení USA, finančních závazků průmyslových zemí a aktivit na snižování emisí v rozvojových zemích. V JAR by měla být přijata právně závazná a vymahatelná dohoda.
- Zadání odborného posouzení vědeckých, technických a sociálně-ekonomických otázek spojených s dosažením cíle **nezvýšit průměrnou globální teplotu o více než 1,5 °C**.
- Schválení **pracovního plánu, časového rozvrhu**, počtu setkání a jejich formátu na rok 2011.

Financování opatření na ochranu klimatu a adaptací v rozvojových zemích

Zvláštní pozornost bude v Cancúnu věnována plnění tzv. Kodaňské dohody z roku 2009, v níž bohaté státy přislíbily, že do roku 2012 poskytnou chudým zemím na adaptační opatření a na rozvoj nízkouhlíkové ekonomiky 30 miliard dolarů (tzv. Fast Start Finance - FSF). Postupně by se měla tato pomoc navyšovat až na částku 100 miliard dolarů ročně do roku 2020 a mělo by jít o tzv. „nové a dodatečné“ zdroje. Nevládní organizace a řada rozvojových zemí požadují, aby vyspělé státy poskytly tyto finance nad rámec svého příspěvku na rozvojovou spolupráci (tedy 0,56 % HDP v případě zemí EU-15 a 0,17 % HDP v případě

nových členských států EU pro rok 2010). Podíl Evropské unie na FSF je 7,2 miliardy EUR, tedy 2,4 miliardy ročně. I když formálně EU tuto částku poskytla, z velké části se nejedná o nové zdroje, ale o prostředky z již plánované zahraniční rozvojové spolupráce nebo dokonce o půjčky. Česká republika nebyla výjimkou, poskytnutých 12 milionů EUR pochází z již plánovaného rozpočtu na zahraniční rozvojovou spolupráci.

Nevládní organizace požadují, aby:

- v Cancúnu byl zahájen proces k zajištění nových veřejných zdrojů financování opatření na ochranu klimatu v rozvojových zemích a adaptací, s tím, že v příštím roce dojde k implementaci těchto opatření
- přislíbené prostředky na FSF byly vyčleněny nad rámec plánované zahraniční rozvojové spolupráce
- byla zajištěna maximální transparentnost při vykazování prostředků poskytnutých na FSF
- nebyly do FSF započítávány žádné druhy půjček rozvojovým zemím
- byl kladen velký důraz na potřeby nejzranitelnějších komunit v rozvojových zemích
- nejméně 50% prostředků šlo na adaptační opatření.

Kontakty:

Petr Patočka, Glopolis, patocka@glopolis.org, +420 773 687 862,

Magdalena Klimovičová, Greenpeace ČR, magdalena.klimovicova@greenpeace.org,
+420 224 320 448